

KLAGANDE

Brandskydd Norrland AB, 559279-4803

MOTPART

Sundsvalls kommun

Ombud: Advokat Ponthus Andersson och biträdande jurist Camilla Brizzi

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Härnösands dom den 29 augusti 2024 i mål nr 2428-24, se bilaga A

SAKEN

Offentlig upphandling

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Kammarrätten avslår överklagandet.

Kammarrättens interimistiska beslut den 9 september 2024 upphör därmed att gälla.

YRKANDEN M.M.

Brandskydd Norrland AB yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny anbudsutvärdering ska genomföras vid vilken bolagets anbud ska beaktas.

Till stöd för sin talan anför bolaget i huvudsak följande. Kommunen har brutit mot likabehandlingsprincipen genom att inte beakta bolagets anbud. I upphandlingen har det uppställts krav på leverantörens ekonomiska och finansiella ställning innebärandes bland annat att leverantören ska ha en årsomsättning på minst 3 000 000 kr det senaste fastställda räkenskapsåret. Då bolaget inte ensamt uppfyller kravet på årsomsättning åberopades därför ett närstående företags ekonomiska och finansiella kapacitet. Bolaget har lämnat samtliga efterfrågade uppgifter och uppfyller därigenom det obligatoriska omsättningskravet genom åberopande av annat företags kapacitet. Förvaltningsrätten har ansett att kommunen haft rätt att förkasta bolagets anbud på grund av att det åberopade företaget inte självständigt uppfyller omsättningskravet, trots att detta krav inte uttryckligen framgått av kravformuläret. Det strider mot EU-rätten.

Sundsvalls kommun anser i första hand att överklagandet ska avslås och i andra hand att kammarrätten ska skriva av målet med anledning av att kommunen meddelat ett nytt tilldelningsbeslut.

Till stöd för sin talan anför kommunen i huvudsak följande. Kommunen har efter en förnyad genomgång av bolagets anbud fattat ett nytt tilldelningsbeslut i december 2024 med en delvis annan motivering till att bolagets anbud ska förkastas. Det nya tilldelningsbeslutet återspeglar bättre kommunens nuvarande inställning. Kommunen vidhåller sin tidigare anförda ståndpunkt att bolaget inte har åberopat ett annat företags ekonomiska och finansiella kapacitet. Kommunen gör däremot inte längre

gällande att upphandlingen innehåller ett förbud mot kumulation av flera företags ekonomiska och finansiella kapacitet.

Det är först efter en begäran från kommunen som anbudsgivarna har haft att inkomma med en överenskommelse med det företag vars kapacitet åberopas. Det har dock ålegat anbudsgivarna, i enlighet med upphandlingsdokumenten, att ange för vilka delar kapaciteten hos ett angivet företag åberopas. Bolaget har åberopat ett annat företags kapacitet endast rörande planering, lager, logistik och kundmottagning. Skälen till att bolagets anbud har förkastats är att bolaget ensamt inte uppfyller aktuellt kvalificeringskrav avseende ekonomisk och finansiell ställning och inte har åberopat något annat företags kapacitet i detta avseende. Eftersom det är fråga om kravställda uppgifter saknas det möjlighet för bolaget att efter anbudstidens utgång komplettera anbudet med uppgift om att det andra företags ekonomiska och finansiella kapacitet åberopas. Vidare bedömer kommunen numera att bolaget inte har lämnat en kravställd prisbilaga, vilket utgör ytterligare ett skäl att förkasta bolagets anbud.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Betydelsen av ett nytt tilldelningsbeslut

Kommunen har i december 2024 fattat ett nytt tilldelningsbeslut i upphandlingen, varför det tilldelningsbeslut som nu är under prövning inte längre gäller. Något vägledande avgörande rörande vilken betydelse detta har för överprövningen av det första tilldelningsbeslutet finns inte. Det nya tilldelningsbeslutet innebär i likhet med det beslut som är föremål för överprövning att bolagets anbud inte bedöms uppfylla samtliga obligatoriska krav i upphandlingen. De skäl som anförs i det nya tilldelningsbeslutet överensstämmer delvis med de skäl som kommunen i förvaltningsrätten har

åberopat som grund för att bolagets anbud ska diskvalificeras. Kammar-rätten finner att det inte står klart att ändamålet med överklagandet har förfallit och anser att det finns anledning att pröva målet i sak.

Preklusion av ny omständighet

Enligt 20 kap. 5 c § lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU, får en omständighet som en part åberopar till grund för sin talan först i kammarrätten beaktas av rätten endast om parten gör sannolikt att den inte har kunnat åberopa omständigheten i förvaltningsrätten eller annars har haft giltig ursäkt att inte göra det.

Kommunen har först i kammarrätten gjort gällande att skälet till att bolagets anbud ska förkastas även är att bolaget inte har lämnat in en kravställd prisbilaga. Det är en sådan ny omständighet som avses i 20 kap. 5 c § LOU. Kommunen har inte anfört någon förklaring som innebär att den inte har kunnat åberopa omständigheten i förvaltningsrätten eller att den annars har haft giltig ursäkt att inte göra det. Omständigheten är därmed föremål för preklusion och beaktas inte inom ramen för kammarrättens prövning i detta mål.

Har bolaget uppfyllt det obligatoriska kravet på årsomsättning?

Kommunen har redan i förvaltningsrätten åberopat att bolaget inte ensamt uppfyller det obligatoriska kravet som framgår av punkten 1.3.2 i upphandlingsdokumenten och att bolaget inte heller har åberopat ett annat företags kapacitet för att uppfylla det kravet. Denna grund för att diskvalificera bolaget ska därmed prövas av kammarrätten, trots att den inte framgick av det överprövade tilldelningsbeslutet.

I punkten 1.3.2 i upphandlingsdokumentet ”Krav på leverantör” uppställs krav på leverantörens ekonomiska och finansiella ställning och där framgår

att leverantören ska ha minst 3 000 000 kr i årsomsättning det senast fastställda räkenskapsåret. Det är ostridigt att bolaget inte ensamt uppfyller detta krav.

Av kravformulärets punkt 1.3.5.1 i kombination med punkten 1.3.5.4 framgår tydligt att det har ålegat anbudsgivarna att besvara frågan om – och i så fall för vilka delar – andra företags kapacitet åberopas. Bolaget har svarat att det åberopar ett annat företags kapacitet avseende ”Planering, Lager, Logistik, Kundmottagning (Både över telefon och vid utleverans av produkter)”. Detta kan enligt kammarrättens mening inte förstås på annat sätt än att det åberopade företags kapacitet inte har åberopats för att uppfylla kvalificeringskravet avseende ekonomisk och finansiell ställning. Bristen i anbudet kan inte läkas genom att bolaget i ett svar efter anbudstidens utgång uppger att det andra bolagets kapacitet åberopas till uppfyllande av det aktuella omsättningskravet. Kammarrätten anser därmed att bolaget inte har uppfyllt kvalificeringskravet i punkten 1.3.2 i kravformuläret och att kommunen har haft fog för att inte beakta bolagets anbud vid utvärderingen. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (KR-09).

Petra Ebbing
kammarrättsråd
ordförande

Natalie Kramer
kammarrättsråd

Vanja Marcusson
kammarrättsråd
referent

Vendela Levinsson
kammarrättsfiskal
föredragande

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I HÄRNÖSAND**

DOM
2024-08-29
Meddelad i
Härnösand

Mål nr
2428-24 E

SÖKANDE

Brandskydd Norrland AB, 559279-4803

MOTPART

Sundsvalls kommun

UPPHANDLING

”Brandskyddsmaterial och Service” med ärendenummer UH-2024-20

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

BAKGRUND

Sundsvalls kommun genomför, genom ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, LOU, en upphandling av ramavtal benämnd "Brandskyddsmaterial och Service" med ärendenummer UH-2024-20. Ramavtal avses att tecknas med den leverantör som har det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet baserat på pris. Vid anbudstidens utgång hade fem anbud inkommit i upphandlingen, däribland från Brandskydd Norrland AB (Bolaget).

Tilldelningsbeslut meddelades den 4 juni 2024 enligt vilket ramavtal tilldelades annan anbudsgivare än Bolaget. Av tillhörande utvärderingsprotokoll framgår att anbudet från Bolaget diskvalificerades i upphandlingen på grund av bristande uppfyllelse av ett obligatoriskt krav. Som skäl för diskvalificeringen angavs i huvudsak följande. Bolaget uppfyller inte kravet på att leverantören ska ha minst 3 000 000 kr i årsomsättning det senaste fastställda räkenskapsåret. Bolaget hade 1 700 000 kr i omsättning under räkenskapsåret 2023. Bolaget har åberopat ett annat företags kapacitet i upphandlingen. Bolaget har inte inom angiven svarsfrist i begäran om förtydligande från den 31 maj 2024 inkommit med svar avseende hur stor del av uppdraget som det företag vars kapacitet åberopats kommer att utföra i förhållande till totaluppdraget.

YRKANDEN M.M.

Bolaget ansöker om överprövning och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att en ny anbudsutvärdering ska genomföras vid vilken Bolagets anbud ska beaktas. Bolaget framför i huvudsak följande. I upphandlingen har ett elektroniskt formulär benämnt "Krav på leverantör" (Kravformuläret) tillhandahållits. Där framgår ett antal ska-krav som anbudena måste uppfyllas för att kunna antas. Enligt kravet på leverantörens ekonomiska och finansiella ställning i punkten 1.3.2 i Kravformuläret ska leverantören bland annat ha en årsomsättning på minst 3 000 000 kr det senaste fastställda räkenskapsåret. Bolagets årsomsättning uppgick under räkenskapsåret 2023 till 1 721 000 kr. Eftersom Bolaget

inte ensamt uppfyller kravet åberopades ett närstående företags kapacitet. Det åberopade företags årsomsättning uppgick till 2 035 000 kr det senaste fastställda räkenskapsåret. Bolaget har fyllt i Kravformuläret korrekt med samtliga efterfrågade uppgifter och uppfyller därigenom ställda krav på åberopande av annat företags kapacitet. Någon ytterligare information än den Bolaget angett i Kravformuläret har inte efterfrågats. Ett företags omsättning är en statisk siffra och något skäl för att ange hur stor del av den ekonomiska kapaciteten som ska härröra från det åberopade företaget finns inte och låter sig heller inte göras. Bolaget har på ett korrekt sätt åberopat bolagens sammanlagda ekonomiska kapacitet och på ett tydligt sätt visat att det obligatoriska omsättningskravet är uppfyllt. Kommunen har därmed brutit mot likabehandlingsprincipen genom att inte beakta Bolagets anbud. Vid den förra upphandlingen med samma föremål åberopade Bolaget även då det närstående företags ekonomiska och finansiella kapacitet på exakt samma sätt som i den nu aktuella upphandlingen, men då utan att få någon begäran om förtydligande.

Den fråga som ställdes om kapacitet i begäran om förtydligande har ingenting med uppfyllnad av omsättningskravet att göra och är inte heller relevant i förhållande till kravet. Det finns inget som tyder på att det vid åberopande av annans kapacitet vad gäller omsättningskravet uppställs ett krav på att leverantören ska ange hur stor del av uppdraget som kommer utföras av det åberopade företaget. Kommunens fråga tyder i stället på att det handlar om ett förtydligande gällande hur stor del av den tekniska och yrkesmässiga kapaciteten som det åberopade företaget ska stå för. Dock efterfrågas inte heller denna information i Kravformuläret, utan där ska endast de delar kapaciteten åberopas för anges. Kommunen har inte heller behövt begära något förtydligande vad gäller omsättningskravet då Bolaget redan uppfyller kravet genom åberopande av det närstående företaget. För det fall förvaltningsrätten ändå skulle anse att kommunen behövt ytterligare information vad gäller uppfyllnad av omsättningskravet har frågan från kommunen varit otydlig. Oavsett vilket svar Bolaget hade

gett på den ställda frågan hade svaret inte påverkat bedömningen vad gäller omsättningskravet.

Svarstiden om endast en arbetsdag har varit orimligt kort. I LOU, administrativa föreskrifter eller Kravformuläret finns ingen uppställd tidsperiod inom vilken tid som anbudsgivarna ska vara beredda att inkomma med uppgifter på begäran från kommunen enligt 4 kap. 9 § LOU. Dock anger artikel 56.3 i direktiv 2014/24 om offentlig upphandling att tidsperioden ska vara lämplig. Inte heller framgår det av begäran om förtydligande, administrativa föreskrifter, Kravformuläret eller LOU att uteblivet svar inom tidsfristen leder till att anbudet kan komma att förkastas. Under punkterna 1.3.1, 1.3.2 samt 1.3.6 i Kravformuläret stipuleras en svarstid för leverantören om fem arbetsdagar efter anmodan från kommunen. Bolaget vitsordar fem arbetsdagar som en skälig och lämplig svarstid även i nu aktuellt fall. Bolaget har därmed svarat på begäran om förtydligandet inom lämplig tid. Anbudet skulle följaktligen inte ha förkastats.

Enligt proportionalitetsprincipen ska de krav som ställs vid en upphandling vara både nödvändiga och ändamålsenliga med hänsyn till det syfte som eftersträvas. Kommunen har genom att förkasta Bolagets anbud med hänvisning till att Bolaget inte inkommit med svar inom angiven tidsfrist brutit mot proportionalitetsprincipen. Givet frågans art och otydliga formulering har kommunen inte givit Bolaget tillräcklig tid för att kunna inkomma med ett korrekt svar. Vidare har den fråga som ställdes inget samband med det omsättningskrav som uppställts i Kravformuläret och oavsett vilket svar Bolaget hade givit hade detta inte påverkat bedömningen. Beslutet att förkasta anbudet kan därför inte anses som en proportionerlig åtgärd i upphandlingen.

Sundsvalls kommun anser att ansökan om överprövning ska avslås och framför i huvudsak följande. Av Bolagets anbud framgår att man åberopat ett annat företags kapacitet i upphandlingen. Av punkt 1.3.5.4 i den av Bolaget inskick-

ade kravbilagan tillhörande anbudet så har Bolaget angett att det andra företags kapacitet åberopas med hänvisning till ”Planering, Lager, Logistik, Kundmottagning (Både över telefon och vid utleverans av produkter)”. Det åberopade företags kapacitet har således inte åberopats för att klara av omsättningskravet om 3 000 000 kr det senaste fastställda räkenskapsåret utan i stället har företags kapacitet åberopats för att visa på teknisk kapacitet att hantera planering, lager, logistik och kundmottagning.

När det gäller att åberopa annat företags kapacitet för att styrka att man som anbudslämnare med stöd av åberopat företags kapacitet klarar av att uppfylla kvalificeringskraven så föreligger en skyldighet för anbudslämnaren att komma in med ett intyg som kan visa på att man förfogar över den kapacitet som åberopas. Sundsvalls kommun har den 31 maj 2024 kontaktat Bolaget, via E-post, för att ge Bolaget som anbudslämnare möjlighet att komma in med ett sådant intyg. Något intyg har Bolaget inte inkommit med.

När det gäller det åberopade företaget kan det konstateras att bolaget det senaste fastställda räkenskapsåret hade en omsättning på minst 2 000 000 kr, det vill säga inte heller detta företag klarade av att uppfylla kvalificeringskravet för anbudslämnarens ekonomiska och finansiella ställning. Då Bolaget anför att det tillsammans med det åberopade företags årsomsättning uppfyller ställt krav så är det oklart för kommunen om Bolaget missförstått kravet eller om Bolaget anser att man får räkna samman egen omsättning med det åberopade företaget. Enligt kommunens uppfattning är det stor ekonomisk skillnad på två bolag med en gemensam omsättning om 3 000 000 kr än ett bolag som ensamt uppnår denna årsomsättning. Den ekonomiska stabilitet som ett bolag med en årsomsättning på 3 000 000 kr kan uppvisa kan inte två små bolag med en gemensam årsomsättning matcha då dessa inte har samma förutsättningar. Om förvaltningsrätten skulle göra en annan bedömning än kommunen kring möjligheten att räkna samman flera bolags årsomsättningar så ska anbudet fortfarande dis-

kvalificeras då det saknas ett intyg från Bolaget om att man förfogar över åberopat företags resurser på ett sådant sätt att man klarar av att uppfylla det ställda kravet. Det som Bolaget anfört om tiden för att komma in med intyg förändrar inte kommunens inställning i frågan.

Om ett krav på en minsta omsättning ställs så får detta krav inte bestämmas till ett belopp som är mer än två gånger så högt som det uppskattade värdet av upphandlingen. Av upphandlingsunderlagen framgår att uppskattat värde för upphandlingen uppgår till 8 000 000 kr med ett takvärde om 12 000 000 kr. Omsättningskravet är därmed satt med mycket god marginal till det tak som lagstiftningen anger. Syftet med kravet är att säkerställa att anbudslämnare har den ekonomiska stabilitet som krävs för att klara av att hantera aktuella uppdrag. När det gäller nivån på omsättningskravet kan konstateras att en årsomsättning om 3 000 000 kr motsvarar ungefär 2 heltidsanställda. Det ställda kravet är proportionerligt i förhållande till föremålet för upphandlingen.

Bolaget genmäler i huvudsak följande. Frågan som ställdes i begäran om förtydligande kan inte tolkas på annat sätt än att kommunen uppfattat det som att det åberopade företags ekonomiska och finansiella kapacitet har åberopats för att uppfylla omsättningskravet. Begäran om förtydligande som skickades till Bolaget hade rubriken "Omsättningskrav" och löd: "Vi behöver få in ett förtydligande gällande eran kravuppfyllnad för omsättningskravet på 3 000 000 SEK. Hur står del av uppdraget kommer (...) som ni har åberopat kapacitet hos att stå för?". Av motiveringen till diskvalificeringen av bolagets anbud i utvärderingsprotokollet finns ingenting som tyder på att kommunen uppfattat att endast den tekniska och yrkesmässiga kapaciteten har åberopats, utan snarare tvärtom. Att det åberopade bolagets årsomsättning kan sammanräknas med anbudsgivarens årsomsättning har fastställts ett flertal gånger i praxis. Frågan som ställdes i begäran om förtydligande kan inte på något sätt tolkas som en begäran om att bolaget ska inkomma med ett intyg som visade på att bolaget förfo-

gade över den kapacitet som åberopats. Varken ordet intyg eller överenskomelse nämns i begäran. Givet detta framstår det som än mer oproportionerligt att förkasta anbudet på grund av att Bolaget inte lämnat in ett intyg som aldrig begärts. Om kommunen ansett att Bolaget endast åberopat företagets tekniska och yrkesmässiga kapacitet och därutöver under alla omständigheter inte haft rätt att sammanräkna årsomsättningarna borde kommunen ha förkastat anbudet på de grunderna. Med beaktande av detta framstår de grunder som kommunen gör gällande som en efterhandskonstruktion. Bolaget gör inte gällande att omsättningskravets storlek som sådant är oproportionerligt.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Rättsliga utgångspunkter

En huvudprincip i mål om överprövning av en upphandling är att det är den part som gör gällande att en upphandling är felaktig som, på ett klart och tydligt sätt, ska ange vilka omständigheter denne grundar sin talan på (se RÅ 2009 ref. 69).

Om den upphandlande myndigheten brutit mot någon bestämmelse i LOU och detta medfört att leverantören lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 20 kap. 6 § första stycket samma lag besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts. De grundläggande principerna anges i 4 kap. 1 § LOU och innebär att upphandlande myndigheter ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Upphandlingar ska vidare genomföras i enlighet med principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet.

Vid en prövning mot principerna för offentlig upphandling har, framför allt med hänsyn till likabehandlingsprincipen, en upphandlande myndighet ansetts ha handlat rätt när den förkastat ett anbud som inte uppfyllt ett obligatoriskt krav (I) och felaktigt när myndigheten godtagit ett anbud med bortseende från ett sådant krav (II) (se HFD 2016 ref. 37).

Förvaltningsrättens bedömning

Beslutet om att förkasta Bolagets anbud i upphandlingen har grundat sig på bristande uppfyllelse av det obligatoriska kravet som stipuleras i punkt 1.3.2 i upphandlingsdokumentet "Krav på leverantör" (Kravformuläret). I punkten uppställs krav på leverantörens ekonomiska och finansiella ställning. Däri anges, såvitt nu är aktuellt, att leverantören ska ha minst 3 000 000 kr i årsomsättning det senast fastställda räkenskapsåret.

Parterna i målet är ense om att Bolaget inte ensamt uppfyller kravet på minsta årsomsättning det senast fastställda räkenskapsåret. Bolaget har emellertid gjort gällande att det åberopat kapaciteten hos ett annat företag, i enlighet med punkten 1.3.5 i Kravformuläret, för att uppfylla kravet. Såvitt framkommit i målet har inte heller det åberopade företaget en årsomsättning om minst 3 000 000 kr det senast fastställda räkenskapsåret.

Frågan som förvaltningsrätten således har att pröva är om Bolaget och det åberopade företags respektive årsomsättning kan sammanräknas för att uppfylla kravet. En upphandlande myndighet får anses ha ett visst tolkningsföreträde beträffande skrivningar i de egna upphandlingsdokumenten. Ett sådant företräde måste dock tillämpas inom ramen för de grundläggande principerna för offentlig upphandling.

Det aktuella kravet är utformat på så sätt att en minsta årsomsättning krävs av leverantören för att leverantören ska anses ha en god ekonomisk ställning. Av punkten 1.3.5 i Kravformuläret framgår inte annat än att samma krav även gäller för det företag vars kapacitet åberopats, och även om anbudsgivaren och det åberopade företaget ingår i samma koncern. Följaktligen får kravställningen anses innebära, i enlighet med vad Sundsvalls kommun har fört fram, att antingen anbudsgivaren eller det åberopade företaget ska självständigt ha en årsomsättning om minst 3 000 000 kr det senast fastställda räkenskapsåret.

Den efterföljande frågan är om rätten att åberopa andra företags kapacitet ändå ger anbudsgivaren rätt att uppfylla kravet på minsta årsomsättning genom att lägga samman sin årsomsättning med ett åberopat företags årsomsättning.

Rätten att åberopa andra företags kapacitet finns i 14 kap. 6 § LOU och gäller oberoende av hur kraven är utformade i upphandlingsdokumenten (jfr Kamrarrätten i Göteborgs dom i mål nr 8800-12). Rätten att åberopa andra företags kapacitet innefattar dock inte en ovillkorlig rätt att alla uppställda krav i en upphandling får uppfyllas gemensamt mellan de företag vars kapacitet åberopas och anbudsgivaren. Det kan finnas arbeten av sådan beskaffenhet att det krävs en viss kapacitet som inte kan uppnås genom att flera aktörers lägre kapacitet samlas. I en sådan situation har den upphandlande myndigheten rätt att kräva att en enda ekonomisk aktör uppnår miniminivån för kapacitet eller, i förekommande fall, med utnyttjande av ett begränsat antal ekonomiska aktörer, förutsatt att detta krav har samband med kontraktsföremålet och står i proportion till detta (jfr EU-domstolens avgörande i mål C-94/12, punkt 35).

Enligt Sundsvalls kommun utgör kravet på att leverantören ska ha en årsomsättning om minst 3 000 000 kr det senast fastställda räkenskapsåret en indikation på en viss ekonomisk kapacitet och att en sammanläggning av två separata bolags årsomsättningar inte säkerställer att tillräcklig kapacitet finns för att fullgöra ramavtalet. Förvaltningsrätten bedömer likaså att det faktum att flera separata bolag gemensamt uppnår en minsta årsomsättning inte ger samma indikation på ekonomisk kapacitet. Syftet med kravet skulle därmed inte uppnås om en sammanläggning av flera separata bolags årsomsättning accepterades. Bolaget har däremot inte varit begränsat av att uppfylla kravet genom att åberopa ett företag vars kapacitet korresponderar med kravställningen. Vid dessa förhållanden anser förvaltningsrätten att det uppställda kravet inte innebär en inskränkning i rätten att åberopa andra företags kapacitet.

Det har inte framkommit annat än att Bolaget och det åberopade företaget på egen hand inte uppfyller kravet på minsta årsomsättning. Det är således med anledning av vad Bolaget anfört inte visat att Sundsvalls kommun, genom att förkasta Bolagets anbud för bristande uppfyllelse av obligatoriska krav, brutit mot principerna om öppenhet, likabehandling och proportionalitet. Vid dessa förhållanden kan Bolaget inte komma i fråga för tilldelning av det upphandlande ramavtalet. Skaderekvisitet i 20 kap. 6 § är därmed inte uppfyllt, vilket är en grundläggande förutsättning för att ett ingripande enligt LOU ska kunna bli aktuellt. Det saknas därför anledning att pröva om Sundsvalls kommun har haft fog för att förkasta anbudet på ytterligare grunder.

Förvaltningsrätten finner sammanfattningsvis att Bolaget inte har anfört omständigheter som visar att Sundsvalls kommun förfarit i strid med upphandlingsdokumenten, de grundläggande principerna eller någon annan bestämmelse i LOU när Bolagets anbud förkastats. Skäl för ingripande enligt LOU föreligger därmed inte. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (FR-05).

Per-Olov Larsson
rådman

Föredragande juristen Jonathan Ketto har föredragit målet.

Hur man överklagar

FR-05

Den som inte är nöjd med förvaltningsrättens beslut kan överklaga. Här framgår hur det går till.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som ni fick del av beslutet. I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För myndigheten räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen när tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om ni exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen infaller på en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårs-afton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får kammarrätten inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Gör så här

1. Skriv förvaltningsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför ni tycker att beslutet ska ändras. Tala om vilken ändring ni vill ha och varför ni tycker att kammarrätten ska ta upp ert överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis ni vill hänvisa till. Förklara vad ni vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.

Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå er: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.

Om ni har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skicka eller lämna in överklagandet till förvaltningsrätten – adressen finns i beslutet.

Vad händer sedan?

Förvaltningsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att beslutet gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar förvaltningsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till kammarrätten.

Har ni tidigare fått brev genom förenklad delgivning kan även kammarrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i kammarrätten

När överklagandet kommer in till kammarrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Kammarrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att förvaltningsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om förvaltningsrätten dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om ni *inte* får prövningstillstånd gäller det överklagade beslutet. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt ni vill föra fram.

Vill ni veta mer?

Ta kontakt med förvaltningsrätten om ni har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lag (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lag (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.
- lag (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lag (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorn, 20 kap.

Hur man överklagar

KR-09

Vill du att beslutet ska ändras i någon del kan du överklaga det till Högsta förvaltningsdomstolen. Överklagandet ska skickas till kammarrätten. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Tiden räknas oftast från den dag som du fick del av det skriftliga beslutet.

I vissa fall räknas tiden i stället från beslutets datum. Det gäller om beslutet avkunnades vid en muntlig förhandling, eller om rätten vid förhandlingen gav besked om datum för beslutet.

För en part som företräder det allmänna (till exempel myndigheter) räknas tiden alltid från den dag domstolen meddelade beslutet.

Observera att överklagandet måste ha kommit in till domstolen senast den dag tiden går ut.

Vilken dag går tiden ut?

Sista dagen för överklagande är samma veckodag som tiden börjar räknas. Om du exempelvis fick del av beslutet måndagen den 2 mars går tiden ut måndagen den 23 mars.

Om sista dagen är en lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton, räcker det att överklagandet kommer in nästa vardag.

Tänk på detta i mål om överprövning av upphandling

I vissa fall kan myndigheten ingå avtal efter 10 dagar från det att domstolen avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut, och i vissa fall får myndigheten ingå avtal omedelbart. Efter att avtal har slutits får Högsta förvaltningsdomstolen inte överpröva upphandlingen. Detta gäller alltså även om tiden för överklagande fortfarande gäller.

Närmare regler finns i den lag som gäller för målet, se rutan längst ner på nästa sida för hänvisningar.

Prövningstillstånd i Högsta förvaltningsdomstolen

Det krävs prövningstillstånd för att Högsta förvaltningsdomstolen ska pröva ett överklagande. Högsta förvaltningsdomstolen får meddela prövningstillstånd endast om

1. det är av vikt för ledning av rätts-tillämpningen att överklagandet prövas, eller
2. det finns synnerliga skäl till sådan prövning, så som att det finns grund för resning eller att målets utgång i kammarrätten uppenbarligen beror på grovt förbiseende eller grovt misstag.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller kammarrättens beslut. Det är därför viktigt att du i överklagandet tar med allt som du vill föra fram.

Så här gör du

1. Skriv kammarrättens namn, målnummer och beslutsdatum.
2. Förklara vilken ändring du vill ha och varför du tycker att beslutet ska ändras.
3. Förklara varför du anser att Högsta förvaltningsdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd ovan).
4. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Bifoga de skriftliga bevis du hänvisar till om de inte redan finns i målet.
5. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer. Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om hur domstolen kan nå dig: e-postadresser, postadresser,

och telefonnummer. Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.

6. Skicka eller lämna in överklagandet till kammarrätten. Du hittar adressen i beslutet.

Vad händer sedan?

Kammarrätten kontrollerar att överklagandet har kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet, och då står kammarrättens beslut fast.

Om överklagandet har kommit in i rätt tid, skickar kammarrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Högsta förvaltningsdomstolen.

Har du tidigare fått handlingar med förenklad delgivning kan även Högsta förvaltningsdomstolen skicka handlingar på detta sätt.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med kammarrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer hittar du på första sidan i beslutet.

Mer information finns på www.domstol.se.

För fullständig information, se:

- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, 20 kap.
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna, 20 kap.
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet, 16 kap.
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner, 16 kap.